

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3454

Vragen van het lid **Pechtold** (D66) aan de staatssecretarissen van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het bericht dat *communicatiebureaus gesponsorde lessen geven over de werking van commerciële producten*. (Ingezonden 2 juli 2009)

1

Is het bericht waar dat een communicatiebureau gesponsorde lessen gaat aanbieden over commerciële producten?

2

Deelt u de mening dat het ongewenst is dat de onderwijstijd wordt gevuld door lessen verzorgd door bedrijven in plaats van door bevoegde docenten?

3

Beschikken scholen over voldoende financiële middelen om aan de nieuwe urennorm te voldoen of hebben zij hier de gesponsorde lessen voor nodig? Zo ja, bent u bereid de urennorm te herzien of de financiering van het onderwijs aan te passen?

4

Hoe gaat u de kwaliteit en objectiviteit van deze gesponsorde lessen controleren?

5

Mag D66 komend schooljaar de lessen maatschappijleer en geschiedenis sponsoren?

Toelichting

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van de leden Jasper van Dijk en Smits (beiden SP), ingezonden 2 juli 2009 (vraagnummer 2009Z13078)

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Van Bijsterveldt-Vliegthart** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap), mede namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. **Dijkma** (ontvangen 17 augustus 2009)

1

Ja.

2

Er mag onder voorwaarden onderwijs worden verzorgd door mensen die werkzaam zijn in andere sectoren dan het onderwijs. Het inschakelen van mensen uit de beroepspraktijk in het onderwijs kan interessant en leerzaam zijn voor leerlingen en zodoende bijdragen aan een inspirerend en uitdagend onderwijsprogramma en dus aan de kwaliteit van het onderwijs. De WVO (artikel 33, lid 15) biedt een bevoegd gezag de mogelijkheid om iemand «die gelet op specifieke kennis en bekwaamheden, samenhangend met ervaringen en werkzaamheden in andere sectoren van de samenleving en het bedrijfsleven, naar het oordeel van het bevoegd gezag [daarvoor] voldoende bekwaam is» gastlessen te laten verzorgen waarop die specifieke

kennis en bekwaamheden betrekking hebben. Deze lessen dienen plaats te vinden onder verantwoordelijkheid van een daartoe door het bevoegd gezag aan te wijzen leraar. Het bevoegd gezag beoordeelt met de betreffende docent of docenten of hier in een specifiek geval sprake van is. Gemiddeld mogen ten hoogste 4 klokuren per week worden ingevuld met gastlessen. Ook commerciële instellingen en bedrijven, zoals Remedica, kunnen binnen de gestelde voorschriften in deze gastlessen voorzien.

3

Scholen hebben geen gesponsorde lessen nodig om aan de urennorm te voldoen. De Commissie Onderwijstijd heeft in 2008 een vergelijking laten maken van de gerealiseerde urennorm op schoolniveau en het exploitatieresultaat op bestuursniveau. Daaruit blijkt dat het merendeel van de scholen die de norm wel realiseert deel uitmaakt van een bestuur met een positief exploitatieresultaat. Uit het onderzoek van de commissie blijkt dat het mogelijk is de norm te realiseren met de huidige bekostiging, zeker met de aanpassing van de definitie en hoogte van de norm, waarbij het vanzelfsprekend wel van belang blijft dat scholen bewuste keuzes maken. De huidige urennorm (1040 uur in de onderbouw, 1000 uur in de bovenbouw en 700 uur in het examenjaar) wordt aangepast: vanaf schooljaar 2009/2010 moet in elk

schooljaar 1000 klokuur onderwijs worden verzorgd¹. Scholen krijgen veel ruimte om, in overleg met de Medezeggenschapsraad, hieraan eigen invulling te geven. In de beleidsreactie op de aanbevelingen van de Commissie Onderwijs die ik op 27 maart 2009 aan uw Kamer heb gezonden, worden de beleidsvoornemens ter zake beschreven. Ik zie in het bericht dat een communicatiebureau gesponsorde lessen gaat aanbieden over commerciële producten geen aanleiding om de urennorm nader te herzien of de financiering van het onderwijs aan te passen.

4

Algemene uitgangspunt van het convenant sponsoring is dat met elkaar de kaders worden vastgesteld waarbinnen sponsoring van scholen plaatsvindt. De school toetst een sponsoringovereenkomst aan deze kaders, alsmede aan de bestaande wet- en regelgeving. Daarbij wordt met alle geledingen van de school een afweging gemaakt. Het convenant sponsoring is eerder dit jaar vernieuwd. Hierbij is ook aangegeven dat de inspectie van het onderwijs in het schooljaar 2009–2010 in het PO, en in het schooljaar 2010–2011 in het VO, zal onderzoeken hoe het staat met de naleving van de spelregels van het convenant. Indien de inspectie daarbij constateert dat het convenant op een school niet wordt nageleefd dan wordt het bevoegd gezag hier op aangesproken. Op basis van het inspectieonderzoek en een tussenevaluatie in 2011 zal worden bezien of verdere maatregelen nodig zijn.

5

In het convenant «Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring» is afgesproken dat sponsoring de onderwijsinhoud niet mag beïnvloeden, en niet in strijd mag zijn met het onderwijsaanbod en de door de school aan het onderwijs gestelde kwalitatieve eisen. Zo mag in lesmaterialen en leermiddelen geen (impliciete) reclame voorkomen en mag daarin geen sprake zijn van onvolledige of subjectieve informatie. Het is in beginsel mogelijk dat D66'ers of, dan wel met, politici van andere partijen gastlessen verzorgen. De WVO biedt hiertoe de mogelijkheid (zie mijn antwoord op vraag 1). Leerlingen moeten leren

hoe het Nederlandse politieke bestel als democratie functioneert en hoe mensen op verschillende manieren bij politieke processen betrokken kunnen zijn. Ik kan me voorstellen dat het voor leerlingen interessant kan zijn hierover een gastles van een politicus te krijgen: een politicus kan immers vanuit eigen ervaring vertellen hoe democratische besluitvorming in z'n werk gaat. Ten overvloede zij daarbij opgemerkt dat in zo'n gastles geen sprake mag zijn van «aanprijzing van (politieke) denkbeelden», zoals beschreven in het convenant. Ook hierbij staat voorop dat de school verantwoordelijk is voor de eventuele inzet van gastdocenten.

---

¹ De beoogde inwerkingtreding van de nieuwe wettelijke regeling voor onderwijstijd, waarin wordt uitgegaan van 1000 klokuren onderwijstijd in elk schooljaar, met uitzondering van het examenjaar waar de norm 700 klokuren is, is 1 augustus 2011. In de schooljaren daaraan voorafgaand wordt in de onderbouw niet uitgegaan van de huidige wettelijke norm van 1040 uur, maar kan in elk schooljaar worden volstaan met 1000 klokuur.